

PROJEKTMENEDZSER

SZAKMAISMERTETŐ INFORMÁCIÓS MAPPA

Humán erőforrás-fejlesztési Operatív Program
(HEFOP) 1.2 intézkedés

„Az Állami Foglalkoztatási Szolgálat fejlesztése”

PROJEKTMENEDZSER

Feladatok és tevékenységek

A projektmenedzser a modernkor egy új foglalkozása. Szó szerint azt jelenti, hogy kézbe venni, megoldani egy tervet, tervezetet (project - terv, to manage - kezelni, sikerre vinni).

A múlt évszázad első részében a gyárakban és intézményekben különböző vezetői szintek léteztek, kisebb és nagyobb főnökök irányították a munkálatokat, utasításokat adtak, ellenőriztek. Kevés lehetőség volt az önálló kezdeményezésre, problémamegoldásra. Amíg a cégek állandó gazdasági környezetben mozogtak, ez nemigen jelentett hátrányt, hiszen a feladatok éveken keresztül ismétlődtek.

A fejlődés felgyorsulása, a gazdasági környezet gyors változásai olyan helyzetet teremtettek, amelyben szinte naponta új problémák jelentkeztek. Ezekhez a helyzetekhez csak úgy lehetett hatékonyan alkalmazkodni, ha kis egységet hoztak létre, amely egy adott probléma, vagy terület megoldására szakosodott a megfelelő személy vezetésével. Ez az ember a projektmenedzser. Előfordul, hogy több főből álló kis csapat - úgynevezett team - áll a rendelkezésére, máskor egyedül vagy egy asszisztenssel dolgozik.

A munkakör lényege az, hogy egy adott területen lehetőséget kap arra, hogy önállóan oldja meg a feladatot, de többnyire természetesen a cég szabályainak, működési rendjének tiszteletben tartásával.

A projektmenedzseriség attól függően, hogy milyen iparágban és milyen jellegű probléma megoldására vonatkozik, nagyon különböző lehet. Vannak olyan területek, ahol speciális végzettség szükséges hozzá, például egy új műszaki megoldás vagy termék tervezésénél, máshol kevésbé fontos a szakirányú végzettség. Például rendezvényszervezési projektek esetén nincs szigorú feltételhez kötve a végzettség.

A projektmenedzser sok és változatos feladatot lát el. Ezek a munka szakaszai szerint csoportosíthatók:

Először is meg kell terveznie a tevékenységet. Ha például, a projekt egy nagyvállalat összes fiókjában ügyfelekkel dolgozó alkalmazottainak képzése, akkor erre kell tervet készítenie. Ehhez ismernie kell az elérendő célt, a feladatra vonatkozó jogszabályokat, a dolgozók műszakbeosztását, a helyszín kiválasztását stb. Már a tervezés során le kell

bontania a tevékenységet részfeladatokra, és alaposan elemeznie kell mindegyiket, a megvalósíthatóság szempontjából.

Aztán előkészíti a megvalósítást, számba véve a feltételeket, az erőforrásokat Kiszámítja mi, mennyibe kerül, mennyi idő alatt lehet megvalósítani, kikre van szüksége, hogyan fog ellenőrizni, dokumentálni, értékelni.

A végrehajtás általában sok szervezést igényel minden projektben. A fenti példánál maradva, értesíteni kell a résztvevőket, ki kell választani a képzőket, be kell szerezni az eszközöket, fénymásolni kell a tananyagot, a helyszínnel szerződni kell, stb. Közben elemzi, hogy rendben történnek a dolgok, és ha szükséges, akkor változtat az eredeti elképzelésen. Végül gondoskodik a dokumentálásról, jelentések ír a projekt végrehajtásáról és értékeli a sikerességét, hatékonyságát.

A legtöbbször a pénzügyi kivitelezésben is szerepe van, gondoskodik a forrásokról és előkészíti az elszámolásokat.

A példánk viszonylag egyszerű esetet mutatott be, ámbár az életben az ilyen típusú projektek sem feltétlenül könnyűek.

Műszaki területen a projektmenedzselés nemegyszer azt jelenti, hogy egy technikai jellegű problémára kell megoldást találni. Nagyon fontos, hogy ilyenkor a projektmenedzser megtalálja a megfelelő embereket a cégen belül vagy kívül, és jól mérje be a szükséges időt és a munkamennyiséget, illetve a szükséges anyagi ráfordítást. Ilyen esetben maga is az illető szakma képviselője, például mérnök, gyógyszerész, orvos, közgazdász stb.

Milyen anyagokkal, eszközökkel kell dolgoznia?

A munka során használt anyagok attól a területtől függenek, amelyben a projekt menedzser dolgozik. Valószínűleg számítógépre minden területen szüksége van, ugyanígy a dokumentáció papírformájú is.

Attól függően, hogy a projekt mely iparág termékére vonatkozik, változatos anyagokkal kerülhet kapcsolatba. Tegyük hozzá, nem feltétlenül ő maga dolgozik ezekkel az anyagokkal. Például egy építészeti kivitelezésben dolgozó projektmenedzsernek ismernie kell az építőanyagokat, de nem maga rakja a téglát. Egy reklám kampány projektmenedzsere nem maga készíti az anyagokat, hanem kiválasztja a megfelelő ajánlatot és gondoskodik a kampány megvalósításáról, a lépések megtervezéséről és véghezviteléről.

Munkája sikere az emberek kiválasztásán, szakértelmén, együttműködési készségén múlik. A velük való közös munka az alapja a projekt tevékenységének.

Hol végzi a munkáját?

A projektmenedzser munkája változatos, de hogy mennyire, az mindig az adott terület sajátosságaitól függ. Általában irodai környezetben dolgozik, de előfordul, hogy utaznia kell, vagy beruházási projektek esetén gyakran tartózkodik a helyszínen, építkezésen. Többnyire zárt környezetben, tárgyaló helyiségben, tervezőirodában végzi a munkáját. A szabadban végzett munka kiegészíti a tevékenységet. Speciális helyzetben laboratóriumi körülmények között is dolgozhat munkatársaival.

Munkája során kikkel kerül kapcsolatba, kikkel van dolga?

A munka jelentős része emberekkel való kapcsolattartást és együttműködést jelent. Egyrészt a vezetőkkel, akik a projektet elindították, másrészt azokkal, akikkel együtt valósítja meg azt, harmadrészt, pedig a felhasználókkal vagy különböző e célra bevont szakemberekkel.

Térjünk vissza első példánkhoz, a képzési projekt esetéhez. A projektmenedzsernek világos képet kell alkotnia magában arról, hogy mit szeretne elérni a vezetőség a képzéssel. Aztán ismernie kell az ügyfélszolgálaton dolgozók hozzáállását, igényeit, illetve az ügyfelekkel kapcsolatos problémáikat. A képzők, képzési intézmények tanácsadást és tréninget biztosító cégek munkatársaival is kapcsolatot kell tartania. Végül maga dönt arról, hogyan értékeli a hatásosságot, sikerességet, kiket von be az értékelésbe.

Követelmények

Milyen fizikai igénybevétellel, megterheléssel jár a munkavégzés?

A projektmenedzser leggyakrabban számítógéppel dolgozik, még hozzá nem is keveset. Fizikailag leginkább az jelenti a megterhelést, ha hosszasan túlóráznia kell.

Az utazások jelenthetnek még fárasztó terhelést, attól függően, milyen jellegű a projekt. A hosszas autóvezetés, vonatozás télen-nyáron szintén beletartozhat a munkakörbe.

Zöldmezős beruházási projektek esetén nem ritka, hogy rendszeresen építkezésekre kell kimennie.

A projektmenedzselés szellemi munka. Előfordul, hogy megterhelő, ha nagyon bonyolult a projekt, ha olyan különleges szakembereket kell összeszedni, akikkel nem könnyű dolgozni, ha szorít az idő, illetve ha nagy a tétje a munkának. Tegyük fel, hogy egy közeledő súlyos ragályos betegség ellenszerét kell véglegesíteni és a nagy mennyiségű gyártást előkészíteni. Egy ilyen projekt menedzselése jelentős pszichikai terhet jelent.

Milyen környezeti ártalmakkal, hátrányokkal járhat a szakma gyakorlása?

A projektmenedzser szakmában általában nincsenek környezeti ártalmak. De mindig az adott területtől függ, hogy számolnia kell-e ilyenekkel vagy sem.

Hátrány a szakmában a stressz, mert a feladatok határidősek vagy a problémák megoldása jelentős további nehézségeket előzhet meg.

Milyen egészségügyi követelményeket támaszt ez a szakma?

Fontos tudni, hogy minden foglalkozásnak szigorú egészségügyi alkalmassági feltételei vannak.

A fontosabb szempontok közül néhányat kiemelünk, tájékoztató jelleggel:

- karok, kezek, ujjak fokozott használata,
- fokozott figyelem,
- jó beszélőképesség,
- együttműködés.

A foglalkozás gyakorlása során felmerülő kockázati tényezők:

- tartós ülő munka.

Milyen egyéb tulajdonságok megléte kedvező ebben a szakmában?

A projektmenedzser összetett feladatot végez, ezért számos olyan tulajdonság létezik, amely pozitívan befolyásolja a munkavégzést. Talán a lényeglátás segíti legjobban a munkát, emellett a jó elemző képesség, a projekt összetevőinek felmérésekor. Fontos az önállóság, a kezdeményező képesség, mert ebben a munkakörben nem ajánlott minden apró kérdéssel a vezetőséghez szaladni. Szerepet kap a gyakorlatiasság, mert nem lehet az elmélet szintjén maradni; valamint a realitásérzék is, mely kapcsolódik az előbbihez. Általában "itt és most" kell megoldani a problémákat. Munkáját segíti a rendszeresség, mivel a projektben nemigen lehet dolgokat kihagyni, átugorni.

Fontos az együttműködő készség, a jó kommunikációs készség, hogy megossza másokkal a tennivalókat, a részleteket, a visszajelzéseket stb. Az emberismeret gyakran feltétele a sikerességnek, főleg olyankor, ha a menedzser maga választja ki a projekt résztvevőit.

Milyen tantárgyakban kell jó eredményt elérni ehhez a szakmához?

A jó logikai képességekkel rendelkező projektmenedzser, aki valamelyest a pénzügyekhez is ért, elemez és szintetizál, nem lehet nagyon rossz matematikából. De ha speciális területen dolgozik, akkor az ahhoz szükséges ismerteket lefedő tantárgyakból is jónak kell lennie.

Fizikából, kémiából, geometriából is jól kell teljesíteni, ha műszaki területet választ. A projektmunkához pszichológiai, társadalomtudományi tárgyakból is kell ismereteket szerezni.

Mivel a projektmenedzser nem maga oldja meg a problémákat, hanem a problémák megoldását szervezi, nem feltétlenül ő az, aki megnyeri a tanulmányi versenyeket. De mindig időben ott van, ahol lennie kell és képes arra, hogy a problémamegoldás folyamatát elejétől végéig átlássa.

Milyen érdeklődési kör a legelőnyösebb ebben a szakmában?

Mivel emberekkel kell dolgoznia, fontos, hogy érdeklődjön az emberek iránt. Tudnia kell, mivel lehet lelkesíteni, bevonni és hogyan lehet a nézetletéréseket, konfliktusokat kezelni.

Fontos az is, hogy igénye legyen a jól szervezett munkavégzésre. Gyakran neki kell felállítania "menetrendet", kidolgoznia mikor mi fog történni és milyen ritmusban.

A szabályokkal sem lehet túl rossz viszonyban. Bár szinte szabad kezet kap, a cég szabályait, kultúráját figyelembe kell venni, erős szabálytudat jellemzi.

És végül a terület sajátosságai iránt is érdeklődnie kell. Nehezen elképzelhető egy projekt menedzselése úgy, hogy a terület jellegzetességei nem esnek a menedzser érdeklődési körébe. Nem mindegy, hogy építési vagy egy oktatási projektet menedzsel valaki, mert például e két terület projektmenedzserét nem lehet csak úgy kicserélni.

Szakképzés

A projektmenedzser **képzés célja** a projekt vezetőjének közvetlen munkatársaként és irányítása mellett előkészítő, elemző és szervezőmunkát végző szakemberek képzése, akik közreműködnek a konkrét projektfeladatok hatékony megoldásában, részt vesznek a projektek tervezésében, fejlesztésében, megvalósításában.

Előképzettség

A képzésben való részvétel előfeltétele középiskolai érettségi bizonyítvány.

Képzési idő

A képzés időtartama: 2 év (négy szemeszter). Az elméleti és gyakorlati oktatás aránya 40-60 százalék. A szakképzés szakmai gyakorlattal egészül ki.

A szakképzés elméleti és gyakorlati tárgyai

Gazdálkodási feladatok, Vállalkozói, munkajogi feladatok, Projekt-finanszírozás, Projektmenedzsment, Projektszervezés, Számítástechnika, Idegen nyelv.

A szakképesítés vizsgakövetelménye

A szakmai vizsga a szakdolgozat megvédéséből (szakmai gyakorlati vizsga) és szakmai elméleti vizsgából (írásbeli, szóbeli) áll. Az írásbeli vizsga tantárgyai Projektmenedzsmenti tevékenység, Idegen nyelv, Számítástechnika. A projektmenedzsmenti tevékenység vizsga

során olyan projektmenedzseri komplex feladatokat kell a jelöltnek megoldani, melyben rámutat a projekt feltételeire és problémáira, de egyszerre veszi figyelembe a minőségbiztosítási, a logisztikai és a munkatársi megnyerés szempontjait, illetve az Európai Unió pályázatokkal szembeni követelményeket.

Az idegen nyelvvizsga során a jelöltnek megadott szempontok alapján idegen nyelven nemzetközi levelezést, pályázatot, projektet vagy szakmai megbeszélési jegyzőkönyvet kell készítenie. Számítástechnika tárgyon belül a jelöltnek Internet, szövegszerkesztői, táblázat-, adatbázis-kezelő, szervezési és ütemezési programok segítségével projektfeladatokhoz alkotó módon, adatokat, információkat kell gyűjteni, illetve projektdokumentumokat kell készíteni, vagy bemutatni.

A szóbeli vizsga kötelező tantárgyai: Vállalkozói, munkajogi feladatok ellátása, Projektfinanszírozás, Projektszervezés. A szóbeli vizsga választható tantárgyai: Biztosítástan alkalmazása, Európai projekt ismeretek alkalmazása, Projekt szoftverek alkalmazása.

A gyakorlati vizsga során szakdolgozatot kell készíteni, és a vizsgabizottság előtt megvédeni.

A szakképesítés azonosító száma: 55 3435 03 /projektmenedzser asszisztens/

Kapcsolódó foglalkozások

Menedzserasszisztens – személyi titkár,

Egyéb gazdasági ügyintéző,

Üzleti ügyintéző,

Értékesítési szaktanácsadó,

Gazdálkodásszervező,

Európai üzleti asszisztens.

A szakképesítéssel betölthető munkakörök

Projektmenedzser,

Projekt koordinátor.

A szakmával kapcsolatos további információk részletesen a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet: www.nive.hu honlapján található, Szakképzési dokumentumok címszó alatt.

Kereseti lehetőségek:

Az egyes foglalkozások átlagkereseti statisztikáját – több évre visszamenőleg – az Állami Foglalkoztatási Szolgálat honlapján teszi közzé, a Statisztika menüpontban (egyéni bérek és keresetek statisztikája).

Elérhetőség: www.afsz.hu

Elhelyezkedési lehetőségekről tájékozódhat az Állami Foglalkoztatási Szolgálat kirendeltségein, a www.afsz.hu internetes elérhetőségen, vagy mobiltelefonon a <http://wap.afsz.hu> linken.

A projektmenedzser foglalkozást bemutató **pályaismertető film** elérhető az Állami Foglalkoztatási Szolgálat www.afsz.hu, valamint a Nemzeti Pályainformációs Központ www.npk.hu, továbbá az e-pálya www.epalya.hu internetes elérhetőségeken.

Kiadja: Foglalkoztatási és Szociális Hivatal
Felelős kiadó: Pirisi Károly főigazgató

Ez a kiadvány az Európai Unió és a Magyar Állam társfinanszírozásával 2005-ben készült. Aktualizálva 2008-ban.
A jelen dokumentum tartalma nem feltétlenül tükrözi az Európai Bizottság a tárgyra vonatkozó hivatalos véleményét.